

Datum: 16 mars 2026

Mötesanteckning

Lokalt brukarråd Syn

Tid: 13.30-16.00

Plats: Rum 307, Ekelundsgatan 8, Göteborg

Deltagare

Anette Jernberg, FSBU

Evelina Lindberg, SRF Göteborg

Ther Tomma, SRF Göteborg

Joakim Ericson, SRF KSOT

Tomas Gustavsson, SRF KSOT

Sara Andersson, Syncentral Göteborg

Nicolina Pernheim Goodrich, Syncentral Göteborg

Lena Johnsson, Syncentral Göteborg

1. Mötet öppnas

Presentationsrunda. Lena Johnsson är ny sekreterare på lokala brukarrådet.

Information om nödutgångar och brandlarm samt nytt kallelselarm som har installerats på Ekelundsgatan.

2. Information från Syncentral Göteborg

- Statusläge personal

I januari började en ny synpedagog i barnteamet, detta då tidigare medarbetare har gått i pension. I mars började också en ny medicinsk sekreterare för att ersätta administratör som gått vidare till annan tjänst.

- HBTQ-diplomering

Information att syncentralen har påbörjat en HBTQ-diplomering. För närvarande gör samtliga medarbetare en individuell utbildning kring normer om kön och sexualitet där fokus ligger på kunskapshöjning och färdighetsträning. Därefter ska syncentralen ta fram en handlingsplan för att gemensamt utveckla och förbättra verksamheten gällande inkludering och likvärdig vård oavsett kön och sexualitet.

SRF Göteborg: Skulle det även kunna vara aktuellt med en diplomering gällande funktionshinder? Att öka kunskapen kring andra funktionsnedsättningar utöver synnedsättning?

Syncentral Göteborg: Känner inte till att det ska finnas någon motsvarande HBTQ-diplomering kring funktionshinder men det är en bra tanke. Syncentralen har i nuläget samverkan med habiliteringen, hörselverksamheten och dövblindteamet vid gemensamma patienter.

- Vårdgaranti/ledtider

Syncentralen håller vårdgarantin på 90 dagar och de allra flesta kommer in inom 60 dagar. Tideräkningen startar när ögonläkare utfärdar remiss, kan ibland ta ett par veckor innan remissen är framme hos syncentralen.

Syncentralen har också bra ledtider, alltså tiden från nybesök till nästkommande besök. Det bokas oftast inom 3-4 veckor men kan vara längre för vissa typer av besök som exempelvis kombinationsbesök där flera yrkeskategorier bokas tillsammans.

- Självvincheckning

Västra Götaland har upphandlat ett nytt system för självvincheckning som ska införas regionalt. I nuläget har införandet för synverksamheten pausats då det har varit tekniska problem med bokningssystemet, finns inget datum ännu när det ska starta upp. På Ekelundsgatan kommer receptionen att vara kvar men självvincheckning via mobilen att finnas som ett alternativ för de som önskar. Om man vill prova självvincheckning kan receptionen hjälpa till och visa hur det fungerar. Enligt tillgänglighetsrapporten ska självvincheckningssystemet vara tillgängligt men syncentralen vill gärna testa systemet innan införande och har påtalat detta upprepade gånger.

SRF Göteborg och FSBU: Viktigt också att inte bara själva systemet är tillgängligt utan även lokalen så att man hittar till självvincheckningen.

Man behöver tänka på hur väntrum och reception är uppmärkt med ledstråk, beskrivning i kallelse etc.

- **Hjälpmedelsservice torsdagar**

På torsdagar har syncentralen drop-in för hjälpmedelsservice klockan 08 – 12 samt klockan 13 – 16:30. Det sker ingen nyförskrivning på hjälpmedelsservicen utan enbart lagning eller byte av hjälpmedel som inte fungerar. Om man inte kan komma på en torsdag kan man ringa till syncentralen för att boka tid för hjälpmedelsservice en annan dag. Om man önskar få utprovat ett nytt hjälpmedel behöver man också kontakta syncentralen på telefon eller via 1177 för att boka en tid.

- **Meta-glasögon och Apple watch.**

Information att man kan få prova Meta-glasögon och Apple watch på syncentralen om man funderar på om det kan vara aktuellt och vill testa innan inköp. Viktigt att poängtera att Meta-glasögon inte ersätter vit käpp eller annat hjälpmedel utan är ett komplement. Det finns i dagsläget också endast på engelska vilket kan utgöra ett hinder.

SRF Göteborg: Tips om en ny app som kan användas tillsammans med Meta-glasögon. Den är på svenska och kan livestreama och syntolka men man får betala för den månadsvis. SRF Göteborg återkommer med mer information.

- **Ombyggnation**

Det är ett pågående arbete på magasinsgatan, drottninggatan och kyrkogatan. Ledningar byts ut i gatan för att öka leveranssäkerheten av dricksvatten. Förhoppningsvis är det färdigt till sommaren 2026. Detta arbete kan påverka framkomligheten, ge störningar i trafiken och avstängning av vattnet kortare stunder.

3. Information från brukarorganisationerna

- **SRF KSOT**

Informerar att de har utvecklat en app som heter SRF Bohuslän där man kan se alla planerade aktiviteter i hela distriktet. Appen hämtar och visar schema från de olika lokalföreningarna. Den släpptes för några veckor sedan och har finansierats med bidrag från De blindas

vänner. Det planeras nu också för kommande årsmöte i april. Medlemmarna erhåller informationsblad från föreningen en gång i halvåret.

- FSBU

Har precis haft årsmöte och delar av styrelsen är ny, håller på att uppdatera informationsmaterial med aktuella uppgifter. Har också haft skidläger i Italien och i Storlien. Det planeras för flera aktiviteter i vår-sommar, bland annat seglarläger där inbjudan är på gång.

- SRF Göteborg

Mycket arbete inför kommande val och möten med politiker. Årsmötet äger rum den 19 april. Fortsatt arbete med färdtjänstkampanjen. SRF Göteborg har också flera planerade aktiviteter som resa till Åre, besök på Astrid Lindgrens värld och en tur på Dalslands kanal. Det skickas ut veckobrev via e-post och finns också en podd att lyssna på.

4. Inkomna frågor från brukarorganisationerna

- Hur jobbar syncentralen med barn som inte vill kännas vid att de har en synnedsättning och inte vill använda sina hjälpmedel i skolan? Hur tänker syncentralen kring hjälpmedel i skolan?

Syncentral Göteborg: Svår fråga. Det är viktigt att alla personer runt barnet är involverade: skola, vårdnadshavare och syncentral. Man behöver vara öppen och prata om synnedsättningen, att det inte är något som ska döljas. Syncentralen erbjuder samtal med kurator till föräldrar och även till barn/ungdomar från cirka 10 års ålder. Barn kallas också regelbundet på rutinkontroll till syncentralen och erbjuds hjälpmedel kontinuerligt, frågar på nytt om barnet tidigare velat avvakta. Viktigt att försöka motivera barn och vårdnadshavare. Ibland är det lättare att börja med hjälpmedel i hemmet för att sedan även vilja använda det i skolan, ibland börjar man i förskola/skola för att sedan även använda det i hemmet. Hjälpmedlen som förskrivs till skolor idag är också mer diskreta, finns skolsystem som sätts i taket och inte på elevens bänk. Finns också en "termos" som kan flyttas mellan klassrum och ställas i en hylla eller dylikt. Det är SPSM som genomför läsutredningar på skolbarn och kommer fram till om förstoring, punkt eller tal passar bäst för eleven i skolan.

SRF Göteborg: Varför arbetar inte syncentralen med att lära ut punktskrift för barn?

Syncentral Göteborg: Syncentralen lär inte ut punktskrift till barn, det är SPSM som ansvarar för det. Syncentralen kan däremot informera/lära föräldrar om punktskrift och förskriva hjälpmedel. Syncentralen arbetar också förberedande med små barn, till exempel med taktila kartor och bilder.

SRF KSOT: Hur tänker man kring progredierande diagnoser, till exempel RP? Om ett barn inte behöver använda punktskrift nu men troligen i framtiden?

Syncentral Göteborg: SPSM utreder nuläget och inte vad som kan bli aktuellt längre fram.

SRF Göteborg: Ser hjälpmedel för barn likadana ut som hjälpmedel för vuxna eller kan designen vara mer barnanpassad för att locka till användning? Är det något man tänker på?

Syncentral Göteborg: Hjälpmedel för barn är samma som för vuxna, har inte hört någon leverantör lämna anbud på speciella hjälpmedel för barn.

- Får inte makulapatienter remiss till syncentraler längre? Vilka konsekvenser får detta för verksamheten? Hur används resurserna i stället?

Syncentralen: Frågan tas upp på regionala brukarrådet.

Makulapatienter får fortfarande remiss till syncentralen, det har inte märkts någon minskning. Optiker på stan följer främst de som har en lindrig synnedbättring och okomplicerad AMD, vid försämring remitteras de vidare till ögonläkare som i sin tur kan skriva remiss till syncentralen. Inom ögonmottagningarna kan nu också exempelvis optiker och sjuksköterska skriva remiss till syncentralen efter delegering av ögonläkare.

- Det finns ett behov av att få intyg till exempelvis utredningar om ledsagning och för att överklaga avslag. Hur kan syncentralen hjälpa till?

Syncentral Göteborg: Frågan tas upp på regionala brukarrådet.

Om syncentralen ska kunna vara behjälplig behöver patienten vara inskriven och få rehabilitering av syncentralen. Målen behöver vara

uppfyllda i vårdplanen och det behöver föreligga ett behov av att få ledsagning. I dessa fall kan syncentralen skriva en så kallad syninformation där konsekvenserna av synnedsättningen beskrivs. Det är inte ett intyg utan mer en beskrivning av de svårigheter som patienten upplever. Om patienten inte har varit aktuell på syncentralen på länge behöver hen inkomma med en egenremiss så att en kartläggning kan göras kring vilka insatser som behövs, först därefter kan en syninformation skrivas.

- Hur går det med att starta grupper?

Syncentral Göteborg: För vuxna/äldre pågår gruppen Finna nya vägar och det planeras för start av ytterligare en grupp i april, Se dåligt må bra. Till hösten planeras Basprogrammet för yrkesverksamma. För barn/ungdomar ordnas ett regionalt ungdomsläger på Fristads folkhögskola till sommaren. Det planeras också att starta en köksgrupp för ungdomar nu i vår.

SRF Göteborg: Kan det erbjudas motsvarande sommarläger för vuxna och inte bara för ungdomar?

Syncentral Göteborg: I nuläget erbjuds det endast för ungdomar 12-16 år, finns 12 platser. Det är en resursfråga, om syncentralen skulle ordna flerdagsverksamhet för vuxna skulle tid tas från andra patientbesök.

SRF KSOT: SRF anordnar en kurs för vuxna som pågår i fyra dagar under våren. Det finns åtta platser och är inklusive boende.

5. Presentation och dialog: Levda erfarenheter av orientering och förflyttningsträning, masteruppsats av Nicolina Pernheim Goodrich.

Nicolina presenterar sin uppsats om orientering och förflyttningsträning för barn och unga. Synverksamheten kommer utifrån uppsatsen att arbeta vidare med frågan för att utveckla insatserna som erbjuds.

6. Övriga frågor

- Status kring ny konsultläkare på syncentralen?

Syncentral Göteborg: Det finns ingen läkare på syncentralen i Göteborg och det är heller inte något som är på gång. Tidigare har syncentralen fått låna en resurs från ögonmottagningen på Mölndals sjukhus men det finns inte längre möjlighet till det.

SRF Göteborg: Frågan tas upp med politiker.

- Ledarhund, hur fungerar det? Vem ansvarar, hur går träningen till?
Syncentral Göteborg: Frågan tas upp på det regionala brukarrådet.

7. Nästa möte

Måndag den 21 september 2026 kl. 13:00 – 16.00 på Ekelundsgatan 8,
Göteborg, rum 307.